

УЛОГА АКРЕДИТАЦИОНОГ ТЕЛА У ОБЛАСТИ ОЦЕЊИВАЊА УСАГЛАШЕНОСТИ

Љубица Живанић, АТЦ

ATC Akreditaciono telo Srbije

Оцењивање усаглашености

- **Оцењивање усаглашености** представља проверу да ли одређени производ, материјал, услуга, систем, процес или особа задовољавају захтеве релевантног стандарда или спецификације.
- **Тела за оцењивање усаглашености:**
 - лабораторије за испитивање
 - лабораторије за еталонирање
 - контролна тела
 - сертификациона тела за сертификацију производа
 - сертификациона тела за сертификацију система менаџмента
 - сертификациона тела за сертификацију особља

ATC Akreditaciono telo Srbije

Акредитација

- **Акредитација** – званично утврђивање компетентности организација за оцењивање усаглашености
- **Компетентност** – показана способност да се примене знање и вештина
- **Оцењивање усаглашености** према међународним стандардима обезбеђује поузданост и приступ на светско тржиште

ATC Akreditaciono telo Srbije

СТО Споразум о техничким препрекама трговини

Art. 6.1

Art. 6.3

- Државе чланице СТО имају обавезу да прихвате резултате оцењивања усаглашености из других држава у случајевима када су примењиване процедуре оцењивања еквивалентне
- Две или више држава чланица могу закључити споразуме о међусобном признавању резултата тела за оцењивање усаглашености
- Ради потписивања споразума може се тражити испуњење одређених захтева укључујући и **техничку компетентност** тела за оцењивање усаглашености

ATC Akreditaciono telo Srbije

СТО ТБТ споразум – члан 6.1.1 Примена акредитације – компетентност и поверење

Члан 6.1.1

Акредитација обезбеђује верификацију техничке компетентности тела за оцењивање усаглашености

Акредитација примењивана у складу са релевантним међународним стандардом представља поуздан начин успостављање поверења

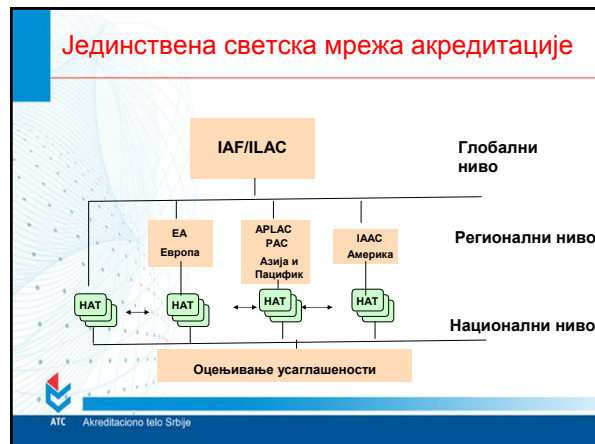
ATC Akreditaciono telo Srbije

Безбедност – главни циљ акредитације

- **Заштита јавног интереса**
 - Опште здравље и безбедност
 - Безбедност и здравље на раду
 - Заштита потрошача
 - Заштита животне средине
- **Обезбеђивање слободног протока роба и услуга**
 - Уклањање баријера трговини

ATC Akreditaciono telo Srbije

- ### АТЦ – оснивач Влада Републике Србије
- У Србији акредитацију спроводи **Акредитационо тело Србије - АТЦ**. АТЦ је основала Република Србија као самосталну непрофитну организацију која спроводи Закон о акредитацији.
 - Акредитационо тело Србије** спроводи акредитацију на основу:
 - [Закона о акредитацији](#) ("Службени гласник РС", бр.73/2010),
 - [Одлуке о оснивању Акредитационог тела Србије](#) ("Службени гласник РС", бр.96/2006),
 - [Статута Акредитационог тела Србије](#),
 - Стандарда серије **SRPS ISO/IEC 17011, 17020, 17021, 17025**, који садрже захтеве за рад националног тела за акредитацију и оцену компетенције организација за оцену усаглашености
- АТЦ Акредитационо тело Србије

- ### АТЦ – оснивач Влада Републике Србије
- [Правила акредитације](#)
 - Пословника о квалитету
 - Процедура, упустава и смерница [EA - European Cooperation for Accreditation](#) и/или [ILAC - International Laboratory Accreditation Cooperation](#) и/или [IAF - International Accreditation Forum](#)
 - [секторских закона и прописа](#)
 - Закон о техничким захтевима за производе и оцењивању усаглашености производа са прописаним захтевима
 - Закон о метрологији
 - Закон о стандардизацији,
 - Закон о безбедности хране,
 - Закон о ветеринарству
 - Закон о заштити животне средине,
 - Закон о заштити ваздуха
- АТЦ Акредитационо тело Србије

- ### Правни оквир
- #### Закон о техничким захтевима за производе и оцењивању усаглашености („Службени гласник РС”, број 36/09);
- Уредба о начину именовања и овлашћивања тела за оцењивање усаглашености („Службени гласник РС”, број 98/09);
 - Уредба о начину спровођења оцењивања усаглашености, садржају исправе о усаглашености, као и облику, изгледу и садржају знака усаглашености („Службени гласник РС”, број 98/09);
 - Уредба о начину признавања иностраних исправа и знакова усаглашености („Службени гласник РС”, број 98/09);
 - правилници којима се утврђују технички и други захтеви за производе
- АТЦ Акредитационо тело Србије

- ### Закон о техничким захтевима за производе и оцењивању усаглашености
- Овим законом уређује се:
- начин прописивања техничких захтева за производе и доношење техничких прописа,
 - оцењивање усаглашености производа са прописаним техничким захтевима**
 - обавезе испоручиоца производа и власника производа у употреби
 - важење иностраних исправа о усаглашености и знакова усаглашености
 - обавештавање о техничким прописима и поступцима оцењивања усаглашености и
 - вршење надзора над спровођењем овог закона и прописа донетих на основу овог закона
- АТЦ Акредитационо тело Србије

Оцењивање усаглашености производа са прописаним захтевима

Техничким прописом утврђује се

Обавеза спровођења оцењивања усаглашености;

Ко спроводи оцењивање усаглашености:

1. **произвођач** – самостално или уз учешће именованог тела за оцењивање усаглашености;
2. **именовано тело** за оцењивање усаглашености или
3. **орган државне управе;**

Начин оцењивања усаглашености производа са прописаним захтевима ;

Врста исправе о усаглашености која мора да прати производ који се ставља на тржиште.

ATC Akreditaciono telo Srbije

Закон о техничким захтевима за производе и оцењивању усаглашености

- **Именовано тело за оцењивање усаглашености** - на основу уговора са произвођачем, спроводи оцењивање усаглашености у складу са поступцима утврђеним техничким прописом.
- **Овлашћено тело за оцењивање усаглашености**- врши техничку процену за потребе органа државне управе; само оцењивање усаглашености спроводи орган државне управе.
- **Акредитовано тело у саставу произвођача**

ATC Akreditaciono telo Srbije

Закон о техничким захтевима за производе и оцењивању усаглашености

Улога акредитације-члан 19

При доношењу решења о именовању односно решења о овлашћивању, сматраће се да **тело за оцењивање усаглашености које има акт о акредитацији** испуњава прописане захтеве у мери у којој су обухваћени обимом акредитације, узимајући у обзир поступке оцењивања усаглашености и производе обухваћене акредитацијом

ATC Akreditaciono telo Srbije

Уредба о начину спровођења оцењивања усаглашености –члан 10

- Именовано тело може да сачини и изда домаћу исправу о усаглашености за **производе из увоза** које прати иностранна исправа о усаглашености и у случају када је **споразум о међусобном признавању техничке компетентности тела за оцењивање усаглашености** потписан од стране **националног тела за акредитацију** које је акредитовало тело за оцењивање усаглашености које је издало инострану исправу и **Акредитационог тела Србије**

ATC Akreditaciono telo Srbije

Закон о метрологији

Члан 8

Привредни субјекти и друга правна лица могу обављати послове оверавања мерила, **ако имају акт о акредитацији** прибављен у поступку акредитације и ако испуњавају прописане услове, а нарочито у погледу....

ATC Akreditaciono telo Srbije

АТЦ у 2009. години

Повећан је број предмета акредитованих организација

- процес акредитације укупно предмета **424**
- број предмета акредитованих организација износи **374** од тога **362** активних
- број предмета у поступку је **50**
- **БРОЈ ОЦЕЊИВАЊА** **358**
- **БРОЈ ДОНЕТИХ ОДЛУКА** **373**

ATC Akreditaciono telo Srbije

Акредитоване организације

Врста оцењивања усаглашености	Број акредитација
Испитивање 17025	284
Испитивање 15189	3
Еталонирање 17025	32
Контролисање 17020	45
Сертификација производа 45011	15
Сертификација система менаџмента	7

Велики број 386
акредитација

ATC Akreditaciono telo Srbije

http://www.ats.rs

ATC Akreditaciono telo Srbije

Искуство ATC-а у акредитацији лифтова

Акредитација

- Контролних тела према стандарду SRPS ISO/IEC 17020:2002 – укупно 8 КТ
- Сертификационих тела за сертификацију производа према стандарду SRPS EN 45011:2004 – укупно 5 СТСП

ATC Akreditaciono telo Srbije

Пример детаљног обим акредитације Сертификационог тела

ATC Akreditaciono telo Srbije

Пример детаљног обима акредитације Контролог тела

ATC Akreditaciono telo Srbije

Стандарди за оцењивање компетентности TOU у контексту Директива новог приступа

ATC Akreditaciono telo Srbije

Стандарди за оцењивање компетентности ТОУ у контексту Директива новог приступа

The screenshot displays a software interface with a list of standards. The list is organized into columns and rows, with some rows highlighted in blue. The text in the list is small and partially illegible, but it appears to be a structured list of criteria or standards.

Хвала на пажњи

www.ats.rs